

[https://sibac.info/archive/guman/3\(40\).pdf](https://sibac.info/archive/guman/3(40).pdf) (accessed: 10/17/2009)

8. Kovalchuk, A.O. (2010) *Iz dosvidu vykladannia bilinhvalnykh dystsyplin maibutnim mahistram u provintsynomu VNZ* [From the experience of teaching bilingual disciplines to future masters in a provincial university].

9. Lapinsky, V.V.(2008). *Navchal'ne seredovyshche novoho pokolimnya ta yoho skladovi*. [Educational environment of the new generation and its components]. Kyiv.

10. *Navchalni prohramy dlia zahalnoosvitnikh navchalnykh zakladiv: Fizyka. 10-11 klasy* (2013) [Educational programs for general educational institutions]. Kiev.

11. Panov, V.I. (2007) *Psihohidaktika obrazovatelnyh sistem: teoriya i praktika*. [Psychodidactics of educational systems: theory and practice]. Spb.

12. Rubcov, V.V. (2002) *Proektirovanie razvivayushej obrazovatelnoj sredy shkoly*. [Designing a school's educational environment]. Moscow.

13. Sadovyi, M.I. (2017) *Metodolohiya osvityniy paradymy synerhetyky* [Methodology of educational paradigm of synergetics].

14. Sadovyi, M.I., Sukhovirskaya, L.P., Tryfonova, O.M., Verhun, I.V. (2018) *Metodyka navchannya fizyko-tekhnichnykh dystsyplin na zasadakh bilinhval'noho pidkhodu* [Methodology of teaching physical and technical disciplines on the basis of a bilingual approach].

15. Slobodchikov, V.I.(2010) *Struktura i sostav obrazovatelnoj sfery: kategorialnyj analiz* [The structure and composition of the educational sphere: a categorical analysis].

16. Slyusarenko, V.V. (2015) *Metodyka formuvannya eksperimentalnih kompetentnostej starshoklasnikiv z vikoristanniam vimiryuvalnogo kompletu na urokah fiziki* [Technique of formation of experimental competences of high school students with use of a measuring set on lessons of physics]. Kirovograd.

17. Slyusarenko, V.V., Sadovyi M.I., Trifonova O.M., Homutenko M.V. (2014) *Formuvannya eksperimentalno-orijentovanogo navchalnogo seredovisha vivchemya fiziki*. [Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology]. Kropyvnytskyi

18. Smyrnova, Z.M., Haharyn, A.V. (2011). *Didakticheskiye usloviya bilingval'nogo obucheniya inostrannykh studentov v Rossii: Teoreticheskoye i empiricheskoye issledovaniye* [The didactic conditions of bilingual education of foreign students in Russia: theoretical and empirical research] Almaty

19. Sokolyuk, O.M (2005) *Characteristics of the structure of a computer-oriented learning environment* [Information technologies and teaching aids].

20. Suhovirskaya, L. P.(2017) *Resursnij pidhid do metodiki navchannya fiziki v zagalnoosvitnih navchalnih zakladah* [A Resource Approach to Physics Teaching Methods in Secondary Schools]. Kropyvnytskyi.

21. Usenko, O.L. (1994) *Fizyka anhliiskoiu movoiu* [Physics in English]. Kiev.

22. Homutenko, M.V.(2018) *Metodyka navchannya atomnoyi i yadernoyi fiziki starshoklasnikiv u hmaro orijentovanomu navchalnomu seredovishi* [Methods of teaching nuclear and nuclear physics to high school students in a cloud-oriented learning environment]. Kropyvnytskyi.

23. Shyryn, A.H. (2007) *Bylinhvalnoe obrazovanye v otechestvennoi y zarubezhnoi pedahohyke*: [Bilingual education in domestic and foreign pedagogy].

24. Yasvin, V.A. *Obrazovatel'naya sreda: ot modelirovaniya k proyektirovaniyu*. [Educational environment: from modeling to design]. Moscow

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ВЕРГУН Ігор Вячеславович – аспірант кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Наукові інтереси: методика навчання фізики в школі.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

VERHUN Ihor Vyacheslavovich – postgraduate student of the Department of Natural Sciences and Teaching Methods of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University.

Circle of research interests: methodology of teaching physics in school.

Стаття надійшла до редакції 12.11.2019 р.

УДК 37.02

DOI: 10.36550/2415-7988-2019-1-183-184-188

ГАЙДА Василь Ярославович –

аспірант кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка

ORCID:<https://orcid.org/0000-0003-3077-2311>

e-mail: gaidavasil@gmail.com

КРИТЕРІЇ ТА ПОКАЗНИКИ РІВНЯ СФОРМОВАНOSTІ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Зміст Державного стандарту базової і повної середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості у ЗЗСО і визначає засади загальнолюдських та національних цінностей, науковості і систематичності знань, їх важливості для соціалізації особистості учня [4]. Особлива увага приділяється практичній і творчій

складовим освітньої діяльності. У державних вимогах до рівня загальноосвітньої підготовки учнів важливого значення набуває вміння учнів здобувати інформацію з різних джерел, засвоювати, поповнювати та оцінювати її, застосовувати різні способи пізнавальної і творчої діяльності [4]. Випускник ЗЗСО повинен володіти сформованою цілісною системою фундаментальних знань, умінь

та навичок, а також досвідом самостійної діяльності та особистої відповідальності, які важливі для реалізації власних якостей у високотехнологічному та інформаційному конкурентному світі.

Швидкий розвиток сучасних технологій потребує підготовки випускників, здатних швидко адаптуватися до змін, критично мислити під час вирішення практичних завдань, здійснювати адекватну самооцінку своїх інтелектуальних і найбільш значущих особистісних якостей та бути готовими до систематичної самоосвітньої діяльності. Особливого значення за цих умов набуває організація та удосконалення процесу формування самоосвітньої компетентності учнів закладів загальної середньої освіти. Тому важливим є обґрунтування критеріїв, визначення рівнів сформованості й розробка методики оцінювання самоосвітньої компетентності учнів, що відповідає б її компонентному складу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Становленню компетентнісного підходу в освіті присвячені роботи Н. Бібік, Л. Ващенко, В. Вовкотруба, І. Зимньої, О. Локшиної, О. Овчарук, О. Пометун, Дж. Равена, О. Савченко, М. Садового, О. Трифоновой та інших, його впровадження в процес підготовки майбутніх фахівців розглядається В. Болотовим, Б. Гершунським, О. Хуторським, С. Шишовим та іншими. Деякі аспекти самоосвітньої компетентності особистості висвітлено в працях Н. Бухлової, Н. Кубракової, М. Садового, О. Фоміної.

Мета статті полягає в аналізі доробок науковців щодо структури, критеріїв, показників та рівнів сформованості самоосвітньої компетентності учнів та на цій основі запропонувати критерії, показники та рівні сформованості самоосвітньої компетентності учнів в освітньому процесі з фізики в основній школі.

Виклад основного матеріалу дослідження. З урахуванням сучасних досліджень педагогічної теорії та практики [1; 5; 7; 8; 9] та на основі власного досвіду [2; 3] нами визначено, що самоосвітня компетентність учнів закладів загальної середньої освіти являє собою інтегровану якість, що визначається певним чином організованими і систематизованими знаннями, самоосвітніми уміннями та навичками, чіткими мотивами діяльності, зацікавленості в якісній самостійній діяльності, прагненням до самовдосконалення, формуванням ціннісних орієнтацій, що дозволять успішно вирішувати питання самореалізації та саморозвитку, спрямованістю на здобуття освіти впродовж життя.

На основі узагальнення наукових досліджень [5; 7; 8; 9] та проведеного аналізу апробації комплексу знань, умінь і навичок учнів в умовах інформаційного освітнього середовища, на основі освітніх програм, нами виокремлено у структурі самоосвітньої компетентності учнів взаємопов'язані компоненти: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, організаційно-діяльнісний та рефлексивно-аналітичний.

Аналізуючи психолого-педагогічну літературу, розуміємо, що формування самоосвітньої компетентності учнів ЗЗСО вимагає систематичного, неперервного та поетапного застосування комплексу форм і методів навчання, які сприятимуть розвитку позитивних мотивів та ціннісних орієнтацій, викликать потребу в систематичному поновленні й поглибленні предметних знань та розширення спектру самоосвітніх умінь, здійснювати контроль і рефлексію освітньої діяльності.

З метою запровадження ефективної педагогічної системи для формування вмінь учнями самостійно організовувати власну пізнавально-пошукову діяльність, варто розробити діагностичну систему, яка міститиме рівні, критерії та показники сформованості самоосвітньої компетентності.

Дослідженню питань визначення критеріїв сформованості самоосвітньої компетентності спрямовані праці О. Кисельової [7], Т. Яворської [12] та ін. Беручи до уваги теоретичні уявлення про змістовні характеристики та специфічні особливості процесу формування самоосвітньої компетентності майбутніх фахівців у процесі їх професійної підготовки, Т. Яворська виділяє такі критерії сформованості самоосвітньої компетентності [12]: особистісний (передбачає усвідомлення особистісної та суспільної значущості самоосвіти, розуміння необхідності самостійної роботи з інформацією); знаннєвий (визначає ступінь володіння теоретичними знаннями, як основою формування моделі майбутньої професійної діяльності); прагматичний (відображає ефективність та дієвість знань та вмінь, засвоєних учнями у процесі самоосвіти на практиці; (рефлексивний – визначає здатність до рефлексії, що дає змогу реально оцінювати власні можливості у порівнянні з можливостями інших людей).

О. Кисельова [7], на основі аналізу досліджень педагогічної теорії для з'ясування рівня сформованості компетентності самоосвіти майбутніх педагогів, пропонує такі критерії та показники: мотиваційний (наявність і характер внутрішньої потреби в самоосвіті, ціннісних орієнтацій і позитивних мотивів, емоційно-вольового механізму); організаційний (рівень розвиненості вмінь визначати мету самоосвіти.); інформаційно-діяльнісний (рівень володіння інформаційно-пошуковими, інформаційно-аналітичними, технологічними вміннями); контрольно-оцінний (сформованість умінь контролювати, аналізувати власну самоосвіту, детермінувати її подальші цілі).

Касянц С.Е. у дисертаційному дослідженні охарактеризовано та обґрунтовано критерії (мотиваційний, інструментальний, діяльнісний та рефлексивний) та показники (прагнення до постійного самовдосконалення та професійного зростання; володіння знаннями прийомів і методів організації ефективної економічної діяльності; здатність застосовувати отримані знання у процесі

вирішення професійних задач; готовність студентів адекватно оцінювати результати власної професійної діяльності) самоосвітньої компетентності [6].

У подальшому дослідженні для оцінювання рівнів сформованості самоосвітньої компетентності учнів будемо послуговуватися такими критеріями: особистісний, знанневий, прагматичний та рефлексивний.

На підставі аналізу досліджень науковців [6; 7; 12] та власного досвіду [2; 3]. наведемо характеристики кожного із зазначених критеріїв самоосвітньої компетентності учнів та показниках їх прояву.

Особистісний критерій передбачає свідоме сприйняття учнем ролі самоосвіти для особистісного зростання, використання вільного часу для отримання нових знань та формування вмінь, розуміння необхідності самостійної роботи з освітніми ресурсами та засобами для оновлення та вдосконалення практичних навичок.

Знанневий критерій визначає рівень володіння учнями теоретичними знаннями та практичними навичками, що є основою особистісного зростання в освітній діяльності. Крім теоретичних знань слід також враховувати і їх якість (повнота та системність отримання предметних знань, вміння самостійно опрацювати навчальні матеріали). Належний рівень теоретичної підготовки учнів необхідний для ефективного та якісного виконання освітніх завдань, раціональним застосуванням набутих нових знань та вмінь. Показниками даного критерію варто виділити рівень засвоєння базових знань з фізики; розвиненість критичного мислення; вміння застосовувати в освітньому процесі різні джерела інформації.

Прагматичний критерій відображає ефективність та дієвість практичного застосування знань та вмінь, засвоєних учнями у процесі самоосвіти, здатність використовувати їх при вирішенні навчальних завдань, орієнтування в різноманітні своїх життєвих проблем, які можна вирішити за допомогою самоосвіти.

Рефлексивний критерій визначає здатність учня до рефлексії, що дає йому змогу реально оцінювати свої можливості у порівнянні з можливостями своїх колег, допомагає у плануванні, коригуванні власної траєкторії навчання, адекватної оцінки власних досягнень; здатність до визначення напрямків удосконалення самоосвітньої діяльності. Показниками даного критерію є оволодіння вміннями самовизначення, самоствердження та самореалізації учня в освітньому процесі.

Критерії оцінювання сформованості самоосвітньої компетентності учнів є основою для визначення рівнів сформованості цієї якості в учнів закладів загальної середньої освіти.

Визначенню рівнів сформованості самоосвітньої компетентності та їх характеристик присвячені праці науковців: С. Касіянець [6], О. Кисельова [7], Т. Яворської [12] та ін.

Т. Яворська [12] виділяє такі рівні формування

самоосвітньої компетентності: високий (характеризується сформованою потребою і переконаністю учнів у значимості самостійної навчальної діяльності, високою інтелектуальною активністю); достатній (характеризується володіння учнем знаннями з фундаментальних дисциплін, вмінням організувати та планувати свою діяльність); середній (характеризується формуванням в учня мотиваційно-ціннісного відношення до самостійної роботи); низький (характеризується відсутністю, або епізодичністю мотивації, яка виникає лише під впливом зовнішніх факторів).

У своєму дослідженні О. Кисельова [7] виокремлює 3 рівні формування компетентності самоосвіти, а саме: високий (свідоме сприйняття учнем самоосвіти як особистісної та суспільної цінності); достатній (внутрішня потреба в самоосвіті має епізодичний характер); низький (неусвідомленість значущості самоосвіти, стихійність самоосвітньої мотивації).

На основі аналізу праць науковців та відповідно до вищеповисаних критеріїв і їхніх показників, визначимо наступні рівні сформованості самоосвітньої компетентності учнів ЗЗСО, а саме: початковий, середній, достатній та високий.

Зупинимося на характеристиці кожного із зазначених рівнів сформованості самоосвітньої компетентності учнів.

Початковий рівень характеризується відсутністю або тимчасовою мотивацією до самоосвіти та розвитку, пізнавальна інертність; учень не здатний самостійно освоїти нові поняттями та терміни; частково виконує репродуктивні дії; епізодичний інтерес до навчання; мінімальна самостійна діяльність. Цей рівень характеризується ситуативністю, нецілеспрямованістю усієї освітньої діяльності.

Середній рівень характеризується тим, що в учня починає формуватися мотиваційно-ціннісне ставлення до самостійної роботи, проте мотивація випадкова та епізодична. Учень не здатний самостійно застосувати знання при виконанні нових практичних завдань; орієнтується на типові завдання, іноді виконує завдання за алгоритмом; здатний освоїти новий навчальний матеріал лише під керівництвом вчителя.

Достатній рівень. Учень має ціннісні орієнтації і мотиви здійснення самоосвіти; має емоційно-вольовий механізм щодо подолання труднощів під час самоосвітньої діяльності; самостійно розв'язує типові задачі; здатен до самооцінки власних можливостей у здійсненні самоосвітньої діяльності; прагне до постійної роботи над собою в процесі здійснення освітньої діяльності.

Високий рівень характеризується сформованою потребою учнів у самоосвітній діяльності; прагненням оволодіти новими знаннями, вміннями та навичками; свідоме планування дій щодо виконання практичних завдань і вирішення їх найбільш раціональним способом; розуміння

важливості вміння «навчатися впродовж життя». Мотиваційний компонент побудований на внутрішніх мотивах особистості. Учні виявляють пізнавальну мотивацію, прагнуть постійно займатися самоосвітньою діяльністю.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. В подальших дослідженнях, послуговуючись наведеними критеріями та показниками рівня сформованості самоосвітньої компетентності учнів, передбачається створити модель процесу формування самоосвітньої компетентності учнів закладів загальної середньої освіти.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Бухлова Н. В. Сутнісний зміст поняття «Самоосвітня компетентність» / Н. В. Бухлова // Наукова скарбниця освіти Донецчини. – 2008. – № 1. – С. 4.

2. Гайда В. Я. Суть самоосвітньої компетентності учнів закладів середньої освіти / В. Я. Гайда // Стратегії інноваційного розвитку природничих дисциплін: досвід, проблеми та перспективи: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції – 2019. – С. 23 - 25.

3. Гайда В. Я. Формування дослідницької компетентності учнів в позаурочній роботі з фізики / В. Я. Гайда // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки – 2018. – Вип. 168. – С. 72-75.

4. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти: постановою від 23 листопада 2011 р. № 1392 – URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-p> (дата звернення 09.09.2019)

5. Довмантович Н. Г. Самоосвітня компетентність майбутніх фахівців у педагогічній теорії / Н. Г. Довмантович // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2014. – Вип. № 3. – С. 18-22.

6. С. Е. Касіянець Самоосвітня компетентність майбутніх економістів : структурні компоненти та їх змістова характеристика / Н. Г. Довмантович // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» – додаток 1 до Вип. 31 – Том II (44) – 2013. – С. 120–129.

7. Кисельова О. Б. Сутність і критерії сформованості компетентності самоосвіти майбутнього педагога / О. Б. Кисельова – 2010. – Вип. 36. – С. 70-76.

8. Коваленко Н. В. Формування самоосвітньої компетентності учнів основної школи сільської місцевості: автореф. дис...канд. пед. наук: 13.00.09 / Н. В. Коваленко; Київ. – Інститут педагогіки АПН України – 2009. – 20 с.

9. Мося І. А. Формування самоосвітньої компетентності майбутніх кваліфікованих робітників: монографія. Дисер. канд. пед. наук / І. А. Мося; НАПН України, Ін-т проф.-техн. освіти – Київ, 2013. – 296 с.

10. Садовий М. І. Вибрані питання загальної методики навчання фізики : навчальний посібник / М. І. Садовий, В. П. Вовкотруб, О. М. Трифонова. – Кіровоград: ПП «Центр оперативної поліграфії «Авангард» – 2013. – 252 с.

11. Трифонова О. М. Синергетичні особливості організації самостійної роботи студентів за інформаційно-комунікаційних технологій навчання / О. М. Трифонова, М. І. Садовий // Зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – 2014. – Ч. 2. – С. 369-375.

12. Яворська Т. М. Структура, критерії та рівні сформованості самоосвітньої компетентності у майбутніх

фахівців економічної галузі / Т. М. Яворська // Професійна освіта: проблеми і перспективи – 2014. – Вип. 8. – С. 56-61.

REFERENCES

1. Bukhlova, N.V. (2008) *Sutnisnyy zmist ponyattya «Samoosvitnyya kompetentnist»*. [Essential content of the concept of «Self-educational competence»].

2. Hayda, V.YA. (2019) *Sut samoosvitn'oyi kompetentnosti uchniv zakladiv serednoyi osvity*. [The essence of self-educational competence of secondary school students].

3. Hayda, V.YA. (2018) *Formuvannya doslidnytskoyi kompetentnosti uchniv v pozauruchniy roboti z fizyky* [Formation of research competence of students in extracurricular work in physics].

4. *Derzhavnyy standart bazovoyi i povnoyi zahalnoyi serednoyi osvity* [The state standard of basic and complete general secondary education]

5. Dovmantovych, N.H. (2014) *Samoosvitnyya kompetentnist maybutnikh fakhivtsiv u pedahohichniy teorii* [Self-educational competence of future specialists in pedagogical theory].

6. Kasiyants, S.E. (2013) *Samoosvitnyya kompetentnist maybutnikh ekonomistiv: strukturni komponenty ta yikh zmistova kharakterystyka* [Self-educational competence of future economists: structural components and their substantive characteristics].

7. Kyselova, O.B. (2010) *Sutnist i kryteriyi sformovanosti kompetentnosti samoosvity maybutnoho pedahoha* [The essence and criteria of formation of competence of self-education of the future teacher].

8. Kovalenko, N.V. (2009) *Formuvannya samoosvitnoyi kompetentnosti uchniv osnovnoyi shkoly sil'skoyi mistsevosti* [Formation of self-educational competence of students of primary school of rural areas].

9. Mosya, I.A. (2013) *Formuvannya samoosvitn'oyi kompetentnosti maybutnikh kvalifikovanykh robitnykiv: monografiya* [Formation of self-educational competence of future skilled workers: monograph].

10. Sadovyi, M. I., Vovkotrub, V. P. And Tryfonova, O. M. (2013). *Vybrani pytannia zahalnoi metodyky navchannia fizyky* [Selected questions of the general methodology of teaching physics], Kirovohrad.

11. Tryfonova, O. M., Sadovyi, M. I. (2014) *Synerhetichni osoblyvosti orhanizatsiyi samostiyanoi roboty studentiv za informatsiyno-komunikatsiynykh tekhnolohiy navchannya* [Synergetic peculiarities of organizing students' independent work in information and communication learning technologies]

12. Yavorska, T.M. (2014) *Struktura, kryteriyi ta rivni sformovanosti samoosvitn'oyi kompetentnosti u maybutnikh fakhivtsiv ekonomichnoyi haluzi* [Structure, criteria and levels of formation of self-educational competence in future specialists in the economic field].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ГАЙДА Василь Ярославович – аспірант кафедри природничих наук та методик їхнього навчання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, методист відділу методики навчальних предметів та професійного розвитку педагогів Тернопільський обласний комунальний інститут післядипломної педагогічної освіти.

Наукові інтереси: теорія та методика навчання (фізика).

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GAYDA Vasily Yaroslavovych – postgraduate student of the Department of Natural Sciences and Teaching Methods of the Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University, methodist of the Methodology of Educational Subjects and Professional Development of

Teachers Ternopil Regional Communal Institute of Postgraduate Pedagogical Education.

Circle of research interests: theory and methodology of teaching (physics).

Стаття надійшла до редакції 17.11.2019 р.

УДК 378011.31..81

DOI: 10.36550/2415-7988-2019-1-183-188-191

ДРОЗД Вікторія Миколаївна –

аспірантка Льотної академії Національного авіаційного університету

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1366-7704>

e-mail: viktoriya.drozd@gmail.com

**ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ КРАВЦІВ**

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сьогодні перед викладачами професійних закладів швейного профілю постали найскладніші завдання, які не можливо розв'язати без якісних змін при підготовці майбутніх кравців. Ці зміни, насамперед, пов'язані з пошуком ефективних методів і форм навчання. Проблеми педагогічної інноватики висуваються на рівень пріоритетних серед проблем наукової педагогіки. Тому для вирішення педагогічних проблем характерним є широкий інноваційний пошук, сфера якого носить доволі масштабний характер. Зокрема, це: організаційні, функціональні та змістовні перетворення. Особливого значення в сучасній педагогіці набувають технології моделювання та проектування навчально-виробничого процесу.

Сучасному викладачу професійно-технічного учбового закладу важко уявити навчальний процес без використання сучасних електронних засобів навчання. В багатьох навчальних закладах з'явилась можливість використовувати під час навчального процесу комп'ютер, проектор, екран або навіть інтерактивну дошку. При використанні таких сучасних засобів навчання викладач має можливість значно економити час навчального або навчально-виробничого процесу, ніж при роботі біля звичайної дошки. Викладач може не турбуватись, що не розбірливо написано, закінчилась крейда, або забракло місця на дошці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню інноваційної діяльності викладача присвячені праці В. Борисова, Я. Бобилевої, А. Коберника, Л. Машкиної та ін. Проблемам проектування та використання засобів навчання, дослідженню взаємозв'язків окремих компонентів системи дидактичних засобів, вивченню їх впливу на результативність навчання присвячені ґрунтовні праці Ю. Бабанського, В. Бейлінсона, Т. Габая, В. Євдокимова, Б. Єсіпова, Л. Зоріної, І. Зяюна, В. Краєвського, Ч. Куписевича, І. Лернера, В. Оконя, М. Скаткіна, А. Прокопенка, Г. Хозяїнова, Н. Шахмаєва, С. Шаповаленка та ін. Дослідженню різних аспектів інформатизації навчання присвячені праці Л. Білоусової,

І. Василевського, Б. Гершунського, Л. Гур'євої, А. Єршова, М. Жалдака, Л. Зайнутдінової, І. Зверева, Ч. Куписевича, Є. Машбиця, Д. Матроса, І. Підласого, Є. Полата, М. Патланжонглу, С. Ракова, Н. Розенберга, О. Філатова, С. Христочевського та ін. Аналізуючи роботи Ю. Баранової, О. Башмакова, Л. Зайнутдінової, В. Іванова, Є. Перевалової, О. Тищенко, Є. Тюріної, С. Христочевського, О. Чадіна, Н. Шерпаєва.

Метою статті є спроба висвітлення окремих особливостей використання сучасних інноваційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх кравців.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний навчальний процес підготовки майбутніх кравців у професійних навчальних закладах можна охарактеризувати швидким застарінням теоретичних та практичних знань, постійним оновленням змісту викладаємих дисциплін. Навчальна інформація наведена в підручниках сьогодні, перетворюється на застарілу ще на етапі друку підручника. Одним із способів урізноманітнення, осучаснення та оптимізації навчально-виробничого процесу є: використання інноваційних технологій при вивченні окремих дисциплін або окремих тем; комп'ютерної техніки та інформації взятої з просторів Internet.

Поняття «інновація» в широкому змісті застосовується як використання нововведень у вигляді нових технологій, видів продукції, організаційно-технічних рішень виробничого, комерційного, адміністративного або іншого характеру. Час від зародження нової ідеї, створення та її поширення і до застосування прийнято називати життєвим циклом інновації. Саме використання персонального комп'ютера в навчальному процесі і є новою технологією в навчанні, нововведенням в освітньому процесі.

Інновація в освіті це: результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних педагогічних проблем; процес оновлення чи вдосконалення теорії й практики освіти, який оптимізує досягнення її мети.

Педагогічна технологія – це наука про розвиток, освіту, навчання і виховання особистості